

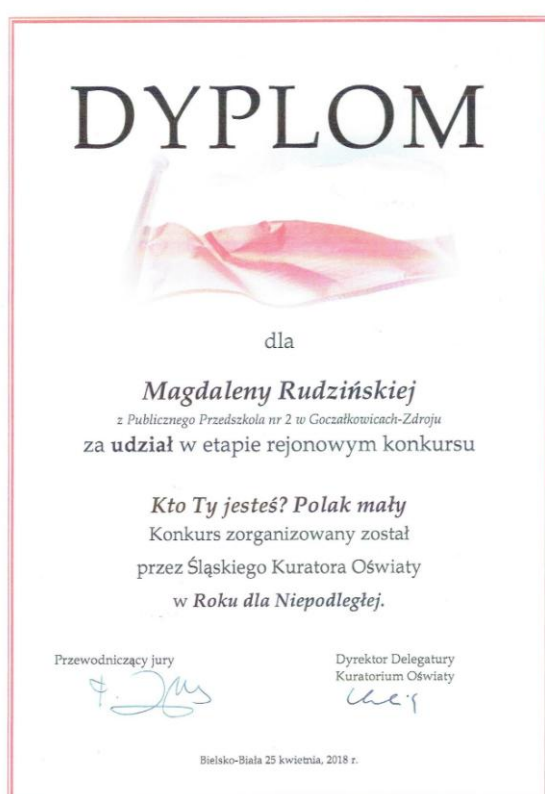
100 LAT DLA NIEPODLEGŁEJ

Publiczne Przedszkole nr 2 w Goczałkowicach-Zdroju

Nasza placówka do obchodów 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości przygotowywała się przez cały rok 2018r. Podjęliśmy wiele działań i inicjatyw mających na celu przybliżenie dzieciom tematyki patriotycznej.

W kwietniu 2018r. wzięliśmy udział w konkursie: „**Kto ty jesteś? Polak mały**”, organizowanym przez Delegaturę Kuratorium Oświaty w Bielsku-Białej. Magda z grupy „Wiewiórki” otrzymała pamiątkowy dyplom za swoją pracę.

13.06.2018r. w ramach podsumowania akcji "Cała Polska Czyta Dzieciom" zorganizowaliśmy w naszym przedszkolu imprezę międzygrupową, podczas której przypomnieliśmy sylwetki polskich pisarzy, którzy na przekór zaborcom tworzyli w swoim ojczystym języku utwory dla dorosłych i dla dzieci. Podczas spotkania nasi wychowankowie pochwalili się wiedzą na temat polskich legend, a także znajomością polskich miast i ich symboli. Odśpiewaliśmy również wspólnie hymn. Było bardzo uroczyście.

W roku szkolnym 2018/2019 realizujemy projekt edukacyjny "Edukacja regionalna" - kultywowanie tradycji naszych przodków i rozwijanie patriotyzmu wśród dzieci w wieku przedszkolnym. Celem głównym projektu jest:

- wzbogacenie wiadomości dzieci na temat swojego regionu i kraju, jego historii, obrzędów i zwyczajów dotyczących dorocznych świąt poprzez organizowanie uroczystości, bezpośrednie doświadczenia i spotkania z ciekawymi ludźmi,
- rozwijanie postaw patriotycznych związanych z tożsamością kultury regionalnej, ukazywanie związków z najbliższym otoczeniem przyrodniczym i społecznym, zdobycie umiejętności dostrzegania wartości środowiska lokalnego,
- zachęcanie rodziców do czynnego udziału i pomocy w realizacji naszego projektu, czerpanie radości z poznawania obyczajów i gwary naszego regionu, integracja środowiska przedszkolnego.

Do tej pory zrealizowaliśmy już kilka założeń, m.in. wybraliśmy się na wycieczkę do goczałkowickiego parku, świętowaliśmy dożynki w przedszkolu, "Hubertusa", wyruszyliśmy pod pomnik z okazji Święta Wszystkich Świętych. Największą jednak uroczystością jaką przeżywaliśmy w ostatnim czasie było 100 - lecie Odzyskania przez Polskę Niepodległości - 11 Listopada. Do dnia 09.11.2018r. przygotowaliśmy się bardzo starannie. Wszystkie dzieci przyszły w tym dniu odświętnie ubrane do przedszkola, przypięliśmy także wcześniej przygotowane wcześniej kokardy narodowe. Nie zabrakło biało-czerwonych balonów. Spotkaliśmy się razem w jednej sali, aby świętować. O godzinie 11.11 odśpiewaliśmy cztery zwrotki hymnu Polski biorąc udział tym samym w akcji: **"Rekord dla Niepodległej"**. Nasza relacja zamieszczona jest na naszej stronie Facebook:

www.facebook.com/PP2GOCZALKOWICE/

Również w roku szkolnym 2018/2019 w grupie starszej "Pszczołki" realizowany jest międzynarodowy projekt edukacyjny "Mały Miś w świecie wielkiej literatury". Jego trzeci moduł nosi tytuł:

"100 - lecie niepodległości. Pokaż radość, Przedszkolaku!".

Na moduł ten składały się trzy zajęcia:

I. Co to jest Polska?

II. Symbole narodowe.

III. Mała Ojczyzna.

Podczas zajęć uczyliśmy się hymnu Polski, wykonaliśmy kącik patriotyczny, kokardy narodowe, przypomnieliśmy sobie symbole narodowe, znamy nazwę i adres przedszkola, a także przygotowaliśmy plakat. Dzieci otrzymały pamiątkowe dyplomy po ukończeniu tego modułu.

Również pozostałe grupy przedszkolne przygotowały kąciki patriotyczne, plakaty i prace plastyczne.

Tematykę patriotyczną poruszaliśmy także podczas cyklu zajęć
„Ciekawe popołudnia w naszym przedszkolu”.

Z okazji 100 - lecia odzyskania przez Polskę niepodległości została również przygotowana broszurka dla rodziców i gazetka ścienna.

Broszura dla rodziców

opracowanie: Edyta Smejkał

Małgorzata Władarz

Odzyskiwanie przez Polskę niepodległości było procesem stopniowym. Wybór 11 listopada uzasadnić można zbiegiem wydarzeń w Polsce z zakończeniem I wojny światowej dzięki zawarciu rozejmu w Compiègne 11 listopada 1918, pieczętującego ostateczną klęskę Niemiec. Dzień wcześniej przybył do Warszawy Józef Piłsudski. W tych dwóch dniach, 10 i 11 listopada 1918, naród polski uświadomił sobie w pełni odzyskanie niepodległości, a nastrój głębokiego wzruszenia i entuzjazmu ogarnął kraj. Jędrzej Moraczewski opisał to słowami: „Niepodobna oddać tego upojenia, tego szafu radości, jaki ludność polską w tym momencie ogarnął. Po 120 latach przysły kordony. Nie ma „ich”. Wolność! Niepodległość! Zjednoczenie! Własne państwo! Na zawsze! Chaos? To nic. Będzie dobrze. Wszystko będzie, bo jesteśmy wolni od pijawek, złodziei, rabusiów, od czapki z bączkiem, będziemy sami sobą rządzili. (...) Cztery pokolenia nadaremno na tę chwilę czekały, piąte doczekało. (...)”

Święto Niepodległości - obchodzone corocznie 11 listopada dla upamiętnienia odzyskania przez Polskę niepodległości w 1918, po 123 latach zaborów (1795–1918). Święto zostało ustanowione ustawą z 23 kwietnia 1937, zniesione ustawą Krajowej Rady Narodowej 22 lipca 1945, przywrócono je ustawą w okresie transformacji systemowej w 1989. Jest dniem wolnym od pracy.

KALENDARIUM

5 listopada 1916 – wydanie przez władze niemieckie i austriackie Aktu 5 listopada

gwarantującego powstanie marionetkowego Królestwa Polskiego

1917

14 stycznia – rozpoczęcie działalności Tymczasowej Rady Stanu, oznaczające formalne zaistnienie Królestwa Polskiego

12 września – przejście obowiązków głowy państwa przez Radę Regencyjną

1918

7 października – ogłoszenie niepodległości Polski przez Radę Regencyjną

12 października – Rada Regencyjna przejęła od okupantów zwierzchność nad wojskiem

19 października – powstanie Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego

23 października – powołanie rządu Józefa Świeżyńskiego

28 października – postawie polscy do parlamentu austriackiego powołali Polską Komisję Likwidacyjną dla Galicji i Śląska Cieszyńskiego, która przejąć miała władzę nad Galicją

30 października – Rada Narodowa Księstwa Cieszyńskiego proklamowała przynależność państwową do Polski

31 października – rozpoczęło się rozbrajanie garnizonów austriackich (m.in. Kraków, Cieszyn)

komendant garnizonu krakowskiego gen. Bolesław Roja wezwał najstarszych rangą polskich oficerów, by przejmowali od Austriaków komendy w Galicji Zachodniej; funkcji dowódcy armii polskiej zrezygnował gen. Hans von Beseler

1 listopada-oddziały Polskiej Organizacji Wojskowej (POW) rozpoczęły rozbrajanie żołnierzy niemieckich i austriackich (m.in. w Radomiu)

W Lublinie powstał Związek Harcerstwa Polskiego, scalając polskie organizacje skautowe z trzech zaborów

2 listopada- w Radomiu władzę z rąk Austriaków przejął Komitet Pięciu

5 listopada- powstaje Rada Delegatów Robotniczych w Lublinie

6/7 listopada- w nocy w Lublinie powstaje Rząd Ignacego Daszyńskiego

10 listopada- na dworzec główny w Warszawie w specjalnym pociągu z Berlina przybył Józef Piłsudski, zwolniony z więzienia w Magdeburgu. Został powitany przez regenta, księcia Zdzisława Lubomirskiego generał-gubernator Hans von Beseler formalnie przekazał władzę Radzie Regencyjnej.

11 listopada- przekazanie przez Radę Regencyjną zwierzchniej władzy nadwojskiem brygadierowi Józefowi Piłsudskiemu.

- Po pertraktacjach Piłsudskiego z Centralną Radą Żołnierską wojska niemieckie zaczęły wycofywać się z Królestwa Polskiego. W ciągu 7 dni ewakuowano ok. 55 tys. żołnierzy niemieckich.

- rozbrojenie w nocy niemieckiego garnizonu stacjonującego w Warszawie

- nadburmistrzem Poznania powołany zostaje Jarogniew Drwęski (poprzednik: Ernst Wilms) data wybrana w II Rzeczypospolitej jako pamiątka odzyskania faktycznej niepodległości przez Królestwo Polskie (formalnie niepodległość Królestwa została ogłoszona 7 października)

12 listopada- Rada Regencyjna powierza Józefowi Piłsudskiemu misję utworzenia Rządu Narodowego. Józef Piłsudski zostaje Naczelnym Wodzem

13 listopada- Komitet Narodowy Polski w Paryżu zostaje uznany przez Francję za rząd *de facto*, dołączając tym samym do grona zwycięskiej Ententy

14 listopada- rozwiązanie się Rady Regencyjnej i przekazanie zwierzchnictwa nad państwem Józefowi Piłsudskiemu. Piłsudski mianuje Ignacego Daszyńskiego prezydentem gabinetu ministrów.

15 listopada- Zmiana nazwy państwa z „Królestwo Polskie” na „Republika Polska”. Monitor Polski nr 204 otrzymuje podtytuł „Dziennik Urzędowy Republiki Polskiej”.

16 listopada- Józef Piłsudski podpisuje depezę notyfikującą powstanie niepodległego Państwa Polskiego

17 listopada- po dymisji Daszyńskiego Józef Piłsudski mianuje premierem Jędrzeja Moraczewskiego

19 listopada- koniec ewakuacji wojsk niemieckich z Republiki Polskiej

- nadanie z aparatu w Cytadeli Warszawskiej depezy notyfikującej powstanie niepodległego Państwa Polskiego

21 listopada- jako pierwszy Polskę uznał *de facto* rząd Republiki Niemieckiej za pośrednictwem swojego posta w Warszawie, Harrego Kesslera ale nie na długo, polsko-niemieckie stosunki dyplomatyczne zerwano 15 grudnia

22 listopada- podpisanie dekretu o podstawach ustrojowych Republiki Polskiej, ogłoszonego 29 listopada

28 listopada- dekret o ordynacji wyborczej i o zarządzeniu wyborów do Sejmu Ustawodawczego **29 listopada**- Józef Piłsudski obejmuje urząd Naczelnika Państwa jako „Tymczasowy Naczelnik Państwa”

27 grudnia- początek powstania wielkopolskiego w Prowincji Poznańskiej

DZIEJE OBCHODÓW

W latach 1919–1936 rocznice odzyskania niepodległości świętowano w Warszawie jako uroczystości o charakterze wojskowym. Organizowano je w pierwszą niedzielę po 11 listopada. W 1919 roku nie było sprzyjającej sytuacji by uczcić rocznicę odzyskania niepodległości, ponieważ trwały jeszcze wojny o granice Rzeczypospolitej. Pierwszy raz w pełni uroczystość upamiętniono odzyskanie niepodległości 14 listopada 1920. Tego dnia uhonorowano Józefa Piłsudskiego jako zwycięskiego Wodza Naczelnego w wojnie polsko - bolszewickiej wręczając mu butawę marszałkowską.

Po przewrocie majowym w 1926 obchody kolejnych rocznic były uroczystościami ściśle wojskowymi. W tym samym roku 8 listopada Józef Piłsudski jako prezes ministrów wydał ogólnik ustanawiający ten dzień wolnym od pracy dla urzędników państwowych. Odtąd w tym dniu na placu Saskim w Warszawie Piłsudski dokonywał przeglądu pododdziałów, a następnie odbierał defiladę. W 1928 roku plac Saski w stolicy nazwano placem marszałka Józefa Piłsudskiego, a cztery lata później Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego ustanowił ten dzień wolnym od nauki. Rozporządzeniem Prezydenta RP z dn. 29 października 1930 ustanowiono odznaczenie państwowe Krzyż i Medal Niepodległości dla osób czynnie zasłużonych dla niepodległości Polski. 11 listopada 1932 odsłonięto Pomnik Lotnika w Warszawie. Rangę święta państwowego nadano Świętu Niepodległości dopiero ustawą z dn. 23 kwietnia 1937. Miało ono łączyć odzyskanie suwerenności państwowej z zakończeniem I wojny światowej oraz upamiętniać Józefa Piłsudskiego. Do czasu wybuchu II wojny światowej obchody państwowe odbyły się dwa razy: w 1937 i 1938; w 1937 uświetniono je odsłonięciem pomnika gen. Józefa Sowińskiego.

Podczas okupacji niemieckiej w latach 1939–1945 jawne świętowanie polskich świąt państwowych było niemożliwe. Organizatorzy przygotowywanych konspiracyjnie obchodów rocznicy 11 listopada, byli narażeni na dotkliwe represje. Jednak mimo to pamięć o Święcie Niepodległości starano się podtrzymywać. W dniach poprzedzających 11 listopada na murach, ogrodzeniach, płytach chodnikowych pojawiały się afisze, ulotki i napisy „Polska żyje”, „Polska zwycięży”, „Polska walczy”, „Jeszcze Polska nie zginęła”, „11.XI.1918” itp., a od 1942 roku także znak Polski Walczącej. Często pomniki przysyrajano biało - czerwonymi kwiatami i proporczykami, a w miejscach o trwałej symbolice narodowej mocowano flagę narodową. Również w prasie konspiracyjnej, głównie w „Biuletynie Informacyjnym” podziemnej Armii Krajowej, zamieszczano artykuły przypominające o Święcie Niepodległości.

W 1945 ustanowiono Narodowe Święto Odrodzenia Polski, obchodzone 22 lipca, w rocznicę ogłoszenia Manifestu PKWN i jednocześnie zniesiono Święto Niepodległości. W okresie PRL obchody rocznicy odzyskania niepodległości 11 listopada organizowane były nielegalnie przez środowiska niepodległościowe w tym piłsudczykowski. Organizatorzy i uczestnicy tych uroczystości często byli represjonowani przez ówczesne władze państwowe. Wyjątek stanowiły lata 1980–1981, kiedy za sprawą działalności związku zawodowego „Solidarność” przywrócono Świętu Niepodległości należne miejsce w świadomości społecznej.

W latach 80 władze organizowały obchody Święta Niepodległości. Delegacje władz centralnych składały pod Grobem Nieznanego Żołnierza wieńce. W podobny sposób czczono święto w innych miejscach pamięci w całej Polsce.

Święto Niepodległości obchodzone 11 listopada zostało przywrócone przez Sejm PRL ustawą z 15 lutego 1989 pod nazwą „Narodowe Święto Niepodległości”. 11 listopada 1997 Sejm podjął uchwałę głoszącą m.in. Ta uroczysta rocznica skłania także do refleksji nad półwieczem, w którym wolnościowe i demokratyczne aspiracje Polaków były dławione przez hitlerowskich i sowieckich okupantów, a następnie – obcą naszej tradycji – podporządkowaną Związkowi Radzieckiemu komunistyczną władzę.

Dzień ten jest dniem wolnym od pracy. Główne obchody, z udziałem najwyższych władz państwowych, odbywają się w Warszawie na placu marsz. Józefa Piłsudskiego, przed Grobem Nieznanego Żołnierza. Inne formy obchodów to: Bieg Niepodległości organizowany od 1989 w Warszawie, Koncert Niepodległości organizowany od 2009 roku w Muzeum Powstania Warszawskiego, wykłady i inscenizacje historyczne, koncerty patriotyczne czy parady ulicami miast, np. Marsz Niepodległości w Warszawie, Marsz Patriotów i Radosna Parada Niepodległości we Wrocławiu, Parada niepodległości w Gdańsku.

opracowała

Anna Szmajduch

nauczyciel Publicznego Przedszkola nr 2